

Коваль Г. П.,

вчитель історії та географії

*Новосафронівської гімназії Новоодеської міської ради
Миколаївської області*

Коваль О. Г.,

незалежний дослідник

МОМЕНТИ АНТИЄВРЕЙСЬКОЇ ПРОПАГАНДИ НА СТОРІНКАХ УКРАЇНСЬКИХ ГАЗЕТ ПЕРІОДУ НАЦИСТСЬКОЇ ОКУПАЦІЇ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ

На превеликий жаль, майже в усіх країнах, де жили євреї, їх робили винуватцями всіх бід, проблем, нещасть, всіх негативних соціально-економічних процесів. Не була винятком і територія окупованої нацистською Німеччиною та її союзниками України. Українські газети того часу були ширмою, проєкцією нацистської антиєврейської пропаганди. Завданням цих статей, матеріалів було налаштування українців проти єврейського населення, звинувачення їх у всіх злочинах радянської влади, переконання читачів у нагальній потребі повного знищення єврейського народу. Автори повністю підтримують думку більшості вчених істориків, що євреї, які ставали революціонерами-комуністами, функціонерами, повністю втрачали зв'язок з єврейством, іудаїзмом, культурою єврейського народу, та, фактично, переставали бути євреями. Авторами на основі наведення публікацій всього із трьох газет показано моменти величезної нацистської геббельсівської пропаганди звинувачення у всіх злочинах єврейського народу. В усіх матеріалах газет авторами замінено слово жиди на євреї, крім назв статей.

Першої розглянемо статтю «Роля жидівства в господарському житті України По революції 1917 року», опубліковану в газеті «Нова Україна (Полтава)» 2 вересня 1943 року в номері 131. Більшовицька революція принесла євреям такі можливості, про які їм і не снилося. Не лише скасувала межу осілості, процентні норми в середніх та вищих школах і дала право селитися на всіх теренах ССРСР, але їх у привілейоване становище перед іншими народами. Це справді була єврейська революція. Треба безсторонньо констатувати, євреї її використали на всі 100 і відсотків. Ніде в світі не ставиться населення до євреїв з такою ненавистю, як в «Советському раю», але й ніде в світі воно так євреїв не боїться. Подивимося тепер, як відбулася революція на соціальній

структурі єврейського населення. За переписом 1926 року на території УССР жило 29.019.747 душ, з них 23.218.860 українців (або 80,14%) і 1.574.391 євреїв (4,3%). Якщо візьмемо коефіцієнт приросту для євреїв 1,66, то в 1926 році мало б бути на Україні 2.670.000 євреїв. Отож бачимо найперше, що майже 1.100.000 євреїв використало скасування межі осілості та виселилися до Московщини. Треба думати, що це партійні діячі комуністичної партії. Останні євреї не побажали міняти насиджені місця і залишилися на Україні. Як відомо, більшовицька влада мріяла в свій час про заснування єврейської ССР на теренах України. Для цього вона наділяла євреїв землею, організувала єврейські совхозы та колхозы, дарувала їм живий і мертвий реманент і т. ін. Як кінчилися її спроби, бачимо з таких статистичних даних; за переписом 1926 року було українських хліборобів 4.162.027, або 89,3%; євреїв – 23.335, або 0,5%. До праці на землі жида й по революції не горнулися. Те ж саме і в інших галузях фізичної праці. Так, гірників було: українців 39.081, або 31,3%; євреїв – 94, або 0,1%; водників: українців – 2.488, або 36,3%, євреїв – 46, або 0,1%; залізничних робітників: українців – 41.524, або 57,4%, євреїв – 152, або 0,3%; взагалі робітників: українців (на загальне число – 1.071.856) – 585.671, або 54,6%, євреїв – 93.181, або 8,7%. Теж саме і з тяжкою фізичною працею. Євреїв серед ремісників порівняно далеко більше. Євреїв-ремісників збільшилося навіть проти кількості і їх за царської Росії. Так, металістів-українців за переписом 1926 р. було 13.547, або 41,5%, євреїв – 11.896, або 36,4%; в папірництві і поліграфії працювало українців 400, або 13%, євреїв – 2.319, або 75,2%; голярів-українців – 660, або 11,8%, євреїв – 4.047, і або 72,2%. Менше подобаються євреям важчі ремесла. Так, мулярів було: українців 3.060, або 59,5%, євреїв – 350, або 6,8%; теслів-українців – 9.498, чи 72,1%, євреїв – 212, або 1,6%. У фурманстві співвідношення залишилося приблизно однакове: українців – 10.723 або 40,4%, євреїв – 9.426, або – 35,5%. Торгівля залишилася єврейською монополією і в комуністичній державі: українців-торгівців – 19.430 (19,9%), євреїв – 64.749 (66,3%). Мабуть торгівля була і там вигідним джерелом наживи. Зате, коли візьмемо групу власників фабрик і заводів, то тут українців, було лише 24 (6,3%), а євреїв – 299 (78,5%). Так само – кадри вищих службовців поповнювалися в непропорціонально більшій кількості з рядів єврейства. Так, серед господарських урядовців було українців – 26.006 (33,8%), євреїв – 31.486 (40,8%). Так звані вільні професії євреї буквально захопили в свої руки. Наприклад, інженерів було: українців – 6, або (14,3%), жидів – 16 (38%); лікарів-українців – 100 (23,9%), жидів – 174 (41,5%), зубних лікарів – українців 42 (4,6%), жидів – 763 (84,2%); навіть серед учительського персоналу євреїв становлять більшість; українців – 1.555 (21,3%), жидів – 3.671 (50,3%). За те особисту послугу

жиди полишили українцям: українці – 69,498 (65,5%), жидів – 2.209 (2,2%). Склад державних службовців припадає також не на користь українців: українців – 25,5%, євреїв – 48,6%.

Наведені вище статистичні дані взяті з більшовицьких джерел («Україна» за 1928 рік, перепис населення, за 1926 рік), отже джерел, яких не можна підозрівати в юдофобстві. При оцінці поданих матеріалів, треба мати на увазі, що євреї склали 5,43%, а українці 80,14% загального числа населення України. Якби національно-професійна структура відповідала бодай приблизно процентному співвідношенню українців та євреїв, можна було б говорити про рівноправність євреїв і місцевого населення. Подані об'єктивні дані не свідчать однак про рівноправність цих двох націй. Найтяжчу фізичну працю (хліборобську – робітничу в колгоспах і радгоспах, отже не на себе і не на своїй землі, чорноробочу, особисті послуги і т. ін.) виконують переважно українці. Всі так звані привілейовані професії (керівний персонал, вільні професії, державні урядовці і т. п.), отже командні посади, в переважній більшості в руках жидів. Отже тут можна говорити про співжиття на території України двох народностей – народності поневоленої – української і народності панівної – єврейської. Як євреї використали ситуацію, є явищем загальновідомим. Пригадаємо тут бодай його, найголовніші етапи: цілковита пролетаризація населення та зв'язане з цим катастрофічне падіння національного багатства, зниження господарського й споживчого рівня громадянства, голод в 1921–22 рр. та 1933–34 рр., коли десятки тисяч українців вимерли з голоду, і протокольно констатовані непоодинокі випадки людоїдства, моральне приниження і покалічення духу українського народу [1].

Наведемо статтю «Харківська Палестина» розміщену в газеті «Нова Україна (Харків)» 8 листопада 1942 року в номері 253. Сумнівно, чи виводила більшовицька статистика цифру кількості євреїв у Харкові. Можливо, для «внутрішнього, споживання» це й робилось. Але таких опублікованих даних, харків'яни, звичайно, не бачили. Скажемо лише, що перед переведенням столиці «Української Соціалістичної Республіки» до Києва головні посади в харківських установах посідали майже виключно євреї. З цього приводу ЦК КП(б)У навіть видав секретний наказ, пропонуючи додержуватись певної «відсоткової норми» при призначенні євреїв на керівну роботу. Наївно було б думати, що після переведення столиці УССР до Києва в Харкові стало менше євреїв. На місце старих поприїжджали їхні родичі, знайомі, приятелі. Вони позаймали квартири, що узурпували кращі райони міста і лише оновили харківську Палестину. Власне кажучи, нам, непотрібні будь-які готові статистичні дані, щоб довести це. Вони у нас під рукою у вигляді старих

телефонних книжок та довідників «Весь Харків». Те, що ми бачимо в них, яскраво, ілюструє єврейську запосілість у Харкові.

Єврейський театр, єврейські назви вулиць, єврейські школи, книжки єврейською мовою... Справжнім, глухом, над українським населенням було існування єврейського молитовного будинку в той час, коли в Харкові всі церкви були закриті, а єдина, на Лисій Горі, була під загрозою закриття. На Великдень, наприклад у Лисогорській церкві єврейська влада міста не дозволила правити службу. А під час єврейської паски синагога була переповнена, і майже в кожній державній крамниці продавали мацу.

На виставці «Україна в советському ярмі» на виразній мапі відображено цю єврейську запосілість у Харкові. Центр міста, найкращі райони його зайняті євреями. Та сама телефонна книжка знову дасть ілюстрацію до цієї мапи. Серед незчисленних адрес ми зустрічаємо 47 Левіних. Виявляється, що 42 з них живуть у самому центрі і в Нагірному районі. Із 19 Каганів лише 2 не потрапили в центр. Із 25 Гінзбургів в центр влізло 23. Тут же мешкало і 33 Гуревича із 41. Інші Гуревичі жили хоч і не в центрі, але в кращих районах міста. Спробуйте, знайти адресу будь-якого Шевченка, Іваненка або іншої «національної меншості». Виявляється, що вони в більшості випадків мешкали на околицях – Основі, Пилипівці, в Липовому Гаю.

Характерна риса. Керівником житлової секції харківського облвиконкому був єврей Пейсахович. Він добре потурбувався про своїх одноплеменців. Прийде час, і ця статистика доповниться ще цікавішими статистичними даними. Немає ніякого сумніву, що на майбутній анти-єврейські виставці, крім мапи, яку ми бачимо тепер, з'явиться багато цікавих нових експонатів. Тоді ми матимемо докладне зображення міжнародного Юди, який колись і в нашому місті утворив, власну Палестину з талмудом, мацою і ненавистю до християнського населення [2]. Цією статтею підкреслено, що столиця Радянської України місто Харків було заселено, освоєно євреями, які займали там найкращі позиції в усіх сферах життя.

Промовисто говорить про себе й стаття в «Гайсинській газеті» «Участь жидів у Вінницькому злочині» опублікована в номері 31 за 15 серпня 1943 року. Наведемо частину статті, де євреїв звинуватили у злочинах у Вінниці. Вже на самому початку досліджень про жадливий злочин НКВД у Вінниці наткнулась комісія на сліди євреїв; з дальших переслухань виявлялась кожний раз єврейська маска. Вже перше слідство виявило, що майже весь персонал НКВД за винятком фахівців, шоферів та технічного персоналу складався з євреїв. В тому часі, коли проводилися масові арешти і вбивства, керівником НКВД був єврей Соколінський. Вінниця нараховувала ледве сто тисяч мешканців і мала

дві в'язниці, одну НКВД, про яку досі ще нема докладних відомостей, і міську тюрму. В цій одній в'язниці містилось 30.000 арештантів. Єврейська система постійно дбала про те, щоб доставлені були щораз нові, нібито політичні злочинці. Відвідини цієї міської в'язниці довели до переслухання багатьох осіб, які за советського часу там працювали. Всі свідки однозгідно стверджують: Ввесь тюремний персонал складався з жидів, як ось керівники Абрамович, Бекер, Розенбаум, за винятком технічних службовців. Жиди обходились з в'язнями з нечуваною жорстокістю і безоглядністю. Кругло 12.000 в'язнів віддавали вони постійно до каменоломень і подібних робіт у Вінниці.

Характерними також для жидівської шпигунської системи НКВД є незчисленні випадки, в яких євреї виступають як донощики. Єврейські шпигуни доносили внаслідок нікчемної жадоби помсти на цілком невинних українців в урядах єврейські комісарів НКВД. Єврейський комісар відправляв їх до єврейських слідчих суддів. Ці жиди мучили і тортурували свої жертви доки вони божевільні від болю не признавались до всього чого хотіли від них євреї. Від них переходили нещасливі через єврейського керівника тюрми в руки єврейського ката [3].

Таким чином, ми бачимо, наскільки сильною та всеосяжною була антисеврейська нацистська пропаганда на сторінках українських газет періоду Другої світової війни.

Список використаних джерел:

1. Роля жидівства в господарському житті України. По революції 1917 року. Нова Україна (Полтава). 1943. № 131, 2 вересня.
2. Харківська Палестина. Нова Україна (Харків). 1942. № 253, 8 листопада.
3. Участь жидів у Вінницькому злочині. *Гайсинська газета*. 1943. № 31, 15 серпня.